RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 89.822 van 27 september 2000
in de zaak A. 88.072/X-9263.

In zake : 1. Leo WILSSENS,
2. Wendy WENDELEN,
3. Patrick FRANCK,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat W. SLOSSE,
kantoor houdende te 2000 ANTWERPEN,
Amerikalei 73

tegen :

1. de stad ANTWERPEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat R. POCKELE-DILLES,
kantoor houdende te 2000 ANTWERPEN,
Stoopstraat 1, bus 13,
2. het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. CLAES,
kantoor houdende te 2000 ANTWERPEN,
Frankrijklei 123/A.

tussenkomende partij :

de n.v. KFC GERMINAL EKEREN, thans de n.v. KFC BEERSCHOT ANTWERPEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat C. SERVAIS,
kantoor houdende te 2000 ANTWERPEN,
Frankrijklei 146.

D E R A A D V A N S T A T E, Xe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Leo WILSSENS, Wendy WENDELEN en Patrick FRANCK op 25 november 1999 hebben ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van :

"1. De beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Antwerpen dd. 27 april 1999 waarbij de bouwaanvraag van de N.V. KFC GERMINAL EKEREN ontvankelijk en volledig wordt verklaard,

2. De belissing van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Antwerpen dd. 23 september 1999, waarbij aan de N.V. KFC GERMINAL EKEREN, vergunning wordt verleend voor het bouwen en renoveren van het Olympisch Stadion, Atletenlaan te Antwerpen.";

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur C. BAMPS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 21 februari 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 15 maart 2000;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. BOVIN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. VAN DER MUSSELE, die loco Advocaat W. SLOSSE verschijnt voor verzoekers, van Advocaat L. ANTHONIS, die loco Advocaat R. POCKELE-DILLES verschijnt voor de eerste verwerende partij, van Advocaat A. THIENPONT, die loco Advocaat J. CLAES verschijnt voor de tweede verwerende partij, en van Advocaat C. SERVAIS, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. BAMPS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

Overwegende dat de n.v. KFC GERMINAL EKEREN, thans de n.v. KFC GERMINAL BEERSCHOT ANTWERPEN met een verzoekschrift van 17 december 1999 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat er grond is om het verzoek in te willigen;

Overwegende dat de n.v. KFC GERMINAL EKEREN, thans de n.v. KFC GERMINAL BEERSCHOT ANTWERPEN op 23 april 1999 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen een bouwaanvraag heeft ingediend voor het "verbouwen en renoveren van het Olympisch stadion (Beerschot)", gelegen aan de Atletenlaan te Antwerpen, op percelen kadastraal bekend sectie I, nrs. 2370C 2, 2370L 2, 2370M 2, 2370N 2, 2370S 2, 2370T, en 2370T 2; dat deze percelen volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgesteld gewestplan Antwerpen zijn gelegen in gebied voor dagrecreatie; dat van 30 april 1999 tot 15 mei 1999 een openbaar onderzoek over de bouwaanvraag werd gehouden; dat tijdens het openbaar onderzoek over de bouwaanvraag 1980 bezwaarschriften werden ingediend, waaronder één door elk der verzoekende partijen; dat het college van burgemeester en schepenen in zitting van 27 mei 1999 deze bezwaren heeft onderzocht en beoordeeld; dat de gemachtigde ambtenaar op 7 september 1999 een voorwaardelijk gunstig advies heeft verleend; dat het college van burgemeester en schepenen bij het tweede bestreden besluit de gevraagde bowvergunning heeft verleend, mits o.m. de voorwaarden vermeld in het bijgevoegde advies van de gemachtigde ambtenaar na te leven;

Overwegende dat de verwerende partijen en de tussenkomende partij opwerpen dat de vordering niet

ontvankelijk is; dat er vooralsnog geen noodzaak bestaat om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen; dat een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zich slechts zouden opdringen indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat, wat de eerste door voornoemd artikel 17, § 2, opgelegde voorwaarde betreft, verzoekers in een eerste middel de schending aanvoeren van "artikel 2 e.v." van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989 houdende bepaling voor het Vlaamse Gewest van de categorieën van werken en handelingen, andere dan hinderlijke inrichtingen, waarvoor een milieueffectrapport is vereist voor de volledigheid van de aanvraag om bouwvergunning, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 25 februari 1995 en van 4 februari 1997, van de richtlijn 97/11/EG van de Raad van 3 maart 1997 en van de richtlijn 85/337/EEG van de Raad betreffende de milieu-effectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, van de omzendbrief van 18 oktober 1989 betreffende de toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989, en van het Grondwettelijk gelijkheidsbeginsel :

> "Doordat de bestreden beslissingen, een bouwvergunning verleende, en de aanvraag tot bouwvergunning volledig verklaarde, zonder dat een milieu-effectrapport geëist werd;

Terwijl uit de (in het middel)(...) aangehaalde bepalingen en beginselen volgt dat in casu een milieu-effectrapport dient opgesteld te worden en de bestreden beslissing(en) aldus onrechtmatig werden genomen.";

Overwegende dat verzoekers in de toelichting bij het middel betogen dat artikel 2, 11°, van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989 bepaalt dat een milieu-effectrapport noodzakelijk is voor :

"Aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening die :
- ofwel een verkeersaantrekkende werking van gemiddeld 1.000 voertuigen of meer per dag van openstelling kan meebrengen;
- ofwel betrekking heeft op een oppervlakte van 50 hectare of meer;
- ofwel een volledig golfterrein kan omvatten.",

dat de stad Antwerpen ten onrechte heeft geoordeeld dat het in casu geen "aanleg" betreft van een voetbalstadion om reden dat dit is gebouwd in 1920, en in sommige andere bepalingen van artikel 2 er sprake is van "aanleg en/of ingrijpende wijzigingen", dat deze stelling van de stad Antwerpen "fout" is om meerdere redenen, met name : a) er is een precedent : in een soortgelijk dossier heeft zij aan de Royal Voetbalclub Antwerp wel de verplichting opgelegd van een milieueffectrapport, b) het gaat om een eerste bouwvergunning, vermits voor de bestaande constructies, ook de verbouwingen die plaats vonden na de inwerkingtreding van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, geen bouwvergunningen terug te vinden zijn, en de thans bestreden bouwvergunning aldus als de eerste volledige bouwvergunning voor het stadion dient te worden beschouwd, c) het gaat om een nieuw project met een nieuwe aantrekkingskracht op voertuigen : vóór de exploitatie door de huidige n.v. had het stadion gedurende enkele jaren zeker geen aantrekkingskracht van meer dan 1.000 voertuigen per dag

van openstelling, en daarenboven blijkt de problematiek van de parkingplaatsen uit het feit dat, hoewel geen bijkomende parkeerplaatsen worden gecreëerd, voorzieningen zijn gepland om de verkeersstromen af te leiden naar verschillende goed bereikbare parkings, en d) de geplande bouwwerken betreffen een volledig nieuwe aanleg van het stadion : de geplande bouwwerken zijn immers zeer ingrijpend nu, ondanks het feit dat het aantal beschikbare plaatsen in het stadion lichtjes afneemt, het totale bouwvolume aanzienlijk toeneemt; dat verzoekende partijen voorts verwijzen naar de defintie van "aanleg" in "Kramers nieuw woordenboek nederlands" waaruit blijkt dat onder dit begrip ook wordt begrepen een "tot stand gebracht werk", en een grondige renovatie van een bouwwerk wel degelijk onder dit begrip valt; dat verzoekende partijen ten slotte verwijzen naar de Omzendbrief van 18 oktober 1989 betreffende de toepassing van het besluit van 23 maart 1989, waarin wordt gesteld dat onder "aanleg" van autosnelwegen, autowegen en spoorlijnen ook de "uitbreiding" van bestaande autosnelwegen, autowegen en spoorlijnen dient te worden begrepen, en ook de uitbreiding van een bestaande startbaan onder het begrip "aanleg van startbaan" valt, evenals het "geschikt maken van nieuwe of bestaande haveninfrastructuur eveneens gelijk gesteld wordt met aanleg", zodat mutatis mutandis uitbreiding en verbetering van bestaande infrastructuur wel degelijk onder het begrip "aanleg" valt, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989, te meer daar de terminologie gebruikt in artikel 2 en hoofdstuk II van bedoeld besluit niet onmiddellijk verwijst naar "bouwwerken", maar naar "categoriën van projecten", hetgeen overeenstemt met de geest van de Europese richtlijnen die spreken over "project", waarvan het begrip "aanleg" de Vlaamse invulling is;

Overwegende dat artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989 de categoriën

van projecten opsomt waarvoor, voor de volledigheid van de samenstelling van het dossier van de aanvraag om bouwvergunning, voor zover dit project of een gedeelte ervan het voorwerp van een vergunning moet uitmaken in uitvoering van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, een milieueffectrapport dient te worden opgesteld; dat in deze opsomming een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds categorieën van projecten waarvoor voor de "aanleg en/of ingrijpende wijzigingen" een milieueffectrapport dient te worden opgesteld, met name :

> "1° aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van autosnelwegen;
> 2° aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van autowegen die beantwoorden aan de definites ter zake van de Europese Overeenkomst inzake internationale hoofdverkeerswegen van 15 november 1975;
> 3° aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van spoorwegtrajecten voor spoorverkeer over lange afstand;
> 4° aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van vliegvelden met een start- en landingsbaan van ten minste 2.100 m;
> 5° aanleg en/of ingrijpende wijzigingen van zeehandelshavens alsmede waterwegen en havens voor de binnenvaart, bevaarbaar voor schepen van meer dan 1.350 ton;"

en anderzijds categorieën van projecten waarvoor enkel voor de "aanleg" een milieueffectrapport dient te worden opgesteld, met name :

> "8° aanleg van jachthavens ingeval de activiteit de aanleg van 500 vaste ligplaatsen of meer betreft;
> 9° aanleg van hoofdtransportleiding voor transport van een vloeistof, of van een gas, in één of meer van de volgende gebieden:
> (...)
> 10° aanleg van vakantiedorpen en/of hotelcomplexen en/of aanleg van een terrein ten behoeve van de verblijfsrecreatie met een totale domeinoppervlakte van 20 ha en meer;
> 11° aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening die:

- ofwel een verkeersaantrekkende werking van gemiddeld 1.000 voertuigen of meer per dag van openstelling kan meebrengen;
- ofwel betrekking heeft op een oppervlakte van 50 ha of meer;
- ofwel een volledig golfterrein kan omvatten;

12° aanleg van een waterbekken wanneer de oppervlakte 50 ha of meer bedraagt;

13° aanleg van een niet onder punt 4 bedoelde hoofdtransportleiding voor het transport van water wanneer de lengte buiten de bebouwde kom 10 km of meer enerzijds en anderzijds de doorsnede van de leiding 1 meter of meer bedraagt";

Overwegende dat het bestreden besluit de bouwvergunning verleent voor het "verbouwen en renoveren van het Olympisch stadion"; dat uit de plannen blijkt dat het gaat, niet om een heropbouw van het ganse stadion na afbraak van de bestaande gebouwen, maar om een ingrijpende verbouwing ervan door gedeeltelijk afbraak en nieuwbouw (bestaande staantribunes en zittribune tegenover de hoofdtribune), en gedeeltelijk renovatie (bestaande hoofdtribune en sporthal);

Overwegende dat niet wordt betwist dat het betrokken "Olympisch stadion" een recreatieve voorziening is die een verkeersaantrekkende werking van gemiddeld 1000 voertuigen of meer per dag van openstelling kan meerbrengen, in de zin van artikel 2, 11°, van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989, en waarvoor voor de "aanleg" een milieueffectrapport is vereist;

Overwegende dat evenwel in bedoeld besluit zelf een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds categorieën van projecten waarvoor voor de "aanleg en/of ingrijpende wijzigingen" een milieueffectrapport is vereist, en anderzijds categoriën van projecten waarvoor enkel voor de "aanleg" een milieueffectrapport is vereist; dat voor de categorie van werken, bedoeld in artikel 2, 11°, enkel voor de "aanleg" een milieueffectrapport is vereist; dat verwerende partijen en de tussenkomende partij op het eerste gezicht terecht betogen dat de litigieuze bouwwerken "ingrijpende wijzigingen" van een recreatieve voorziening betreffen en niet de "aanleg" ervan in de zin van artikel 2,11°, zodat zij op het eerste gezicht niet vallen onder de toepassing van deze bepaling; dat de omzendbrief van 18 oktober 1989 waarnaar verzoekers verwijzen overigens eenzelfde onderscheid maakt tussen dezelfde categorieën van projecten; dat de overige door verzoekers aangebrachte argumenten om aan te tonen dat de litigieuze verbouwings- en renovatiewerken alsnog onder het begrip "aanleg" in de zin van voornoemde bepaling dienen te worden ingepast om hogervermelde redenen evenmin kunnen worden aangenomen; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekers in een tweede middel de schending aanvoeren van artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen :

> "Doordat de bestreden beslissingen (...) de bouwvergunning verleende zonder dat aan de gestelde voorwaarde van artikel 6 voldaan werd;
> Terwijl uit de in het middel aangehaalde bepaling volgt dat de eigenaars van de percelen gelegen binnen een omtrek van 50 m vanaf de perceelsgrenzen, binnen 7 dagen na afgifte van het ontvangstbewijs door het gemeentebestuur, bij een ter post aangetekende brief, in kennis dienen gesteld te worden van de bouwaanvraag";

dat verzoekers in de toelichting bij het middel betogen dat de bouwaanvraag ook betrekking heeft op de aanleg van een parking aan te leggen op het perceel van het aangrenzende klooster, dat nog geen eigendom is van de stad Antwerpen of de n.v. GBA, en dat slechts de omwonenden binnen een straal van 50 m vanaf de perceelsgrens van het huidige stadion werden aangeschreven, en niet deze vanaf de perceelsgrens van de nog te verwerven percelen, waar eveneens werken zijn gepland;

Overwegende dat artikel 6, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen bepaalt wat volgt :

> "Bovendien worden de eigenaars van de percelen gelegen binnen een omtrek van vijftig meter vanaf de perceelsgrenzen, binnen zeven dagen na de afgifte van het ontvangstbewijs, door het gemeentebestuur bij een ter post aangetekende brief of bij een individueel bericht tegen ontvangstbewijs in kennis gesteld van de bouwaanvraag. (...)";

Overwegende dat geen van de verzoekende partijen beweren eigenaar te zijn van een perceel binnen een omtrek van vijftig meter vanaf de perceelsgrenzen, zonder door het gemeentebestuur binnen zeven dagen na de afgifte van het ontvangstbewijs bij een ter post aangetekende bief of bij een individueel bericht tegen ontvangstbewijs in kennis te zijn gesteld van de bouwaanvraag; dat daarenboven uit de gegevens van de zaak blijkt dat de drie verzoekende partijen tijdens het openbaar onderzoek elk een bezwaarschrift hebben ingediend, en dit op 3 mei 1999, respectievelijk 2 mei 1999 en 5 mei 1999, waarin zij hun grieven tegen de betrokken bouwaanvraag hebben laten gelden, en dat het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen in zitting van 27 mei 1999 deze bezwaarschriften heeft onderzocht en beoordeeld; dat de verwerende partijen en

de tussenkomende parij op het eerste gezicht terecht aanvoeren dat zij geen belang hebben bij het middel waarin een gebrek in de openbaarmaking van de bouwaanvraag wordt aangevoerd; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekers in een derde middel de schending aanvoeren van "de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het beginsel van de rechtens vereiste feitelijke grondslag waar(...) elke overheidsbeslissing moet(...) op worden gebaseerd en de wettelijk vastgelegde formele motiveringsplicht :

> "Doordat de argumentatie in verband met de MER-plicht niet afdoende werd gemotiveerd en zelfs ondubbelzinning werd gemotiveerd onder andere voor wat betreft het begrip 'aanleg' in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 1989;
> Terwijl uit de in het middel aangehaalde beginselen volgt dat de motivering afdoende en correct dient te zijn en niet op de juiste feitelijke gegevens steunde";

dat verzoekende partijen in de toelichting bij het middel uiteenzetten dat de stad Antwerpen in het procesverbaal van sluiting van het openbaar onderzoek onder punt 13. 1.2.1.5.2. een "onbehoorlijke invulling" van het begrip "aanleg" heeft gegeven om te beslissen dat geen milieueffectrapport noodzakelijk is, met name door de nadruk te leggen op het feit dat geen bijkomende parkeerplaatsen worden gecreëerd op de site, terwijl er wel degelijk een probleem is van verkeersaantrekkende werken, waarvoor een aantal maatregelen worden vooropgesteld, voorts door te betogen dat de werken "een aanpassing van een bestaande infrastructuur met het uitvoeren van de noodzakelijke veiligheidswerken betreffen, waarbij noch de activiteit, noch de capaciteit (worden) verhoogd", terwijl rekening houdend met de eigenlijke inhoud van de bouwwerken de omschrijving dat het gaat om "aanpassingswerken" niet alleen zeer eufemistisch is, maar tevens foutief, en tenslotte door te verwijzen naar

Kramers woordenboek, waarbij de term "tot stand gebracht werk" niet toelaat af te leiden dat enkel de "eerste" aanleg van recreatieve infrastructuur milieueffect-rapportplichtig is;

Overwegende dat uit het onderzoek van het eerste middel is gebleken dat voor het betrokken bouwproject geen milieueffectrapport lijkt te moeten worden opgesteld; dat het middel waarin de niet afdoende motivering wordt aangevoerd van de verwerping van het bezwaar met betrekking tot de afwezigheid van een milieueffectrapport op het eerste gezicht niet dienstig is; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan de eerste door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarde; dat deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van de n.v. KFC GERMINAL EKEREN, thans de n.v. KFC GERMINAL BEERSCHOT ANTWERPEN in de vordering tot schorsing wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst in de schorsingsprocedure, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zevenentwintig september tweeduizend, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M. VRINTS,	kamervoorzitter,
de HH.	J. BOVIN,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. TRUYENS. **M. VRINTS.**